

Praktisk, men ujevnt om behandling av personer med demens

Kirsti V. Solheim
Demensguiden
 Holdninger og handlinger i demensomsorgen.
 3. utg. 354 s, ill. Oslo: Universitetsforlaget,
 2015. Pris NOK 499
 ISBN 978-82-15-01983-3

Denne tredje utgaven er totalt revidert og endret fra første utgave som kom i 1996. Målet er å gi en innføring i demens og demensbehandling og gi «inspirasjon til å utføre best mulig behandling, pleie og omsorg rettet mot hver enkelt person med demens og deres pårørende».

Det er to hoveddeler. Den første delen er en generell innføring i demenssykdommene og normal aldring, og den andre delen inneholder anvisninger om praktisk tilnærming.

Målgruppen er først og fremst ansatte i kommunehelsetjenesten, men boken vil også være aktuell for studenter på fagskole og høyskole og pårørende. Andre helsearbeidere kan sikkert også ha glede av den, særlig den andre delen, som gir et vell av praktiske råd og tilnærminger – nesten som en oppskriftsbok.

Noen av kapitlene er skrevet av andre forfattere, og språk og innhold er derfor noe ujevnt. Flere fremtredende fagpersoner har bidratt med korrektur. Referanselisten er omfattende, og teksten inneholder anbefaling om tilleggs litteratur.

Den første delen inneholder noen figurer og tabeller som er litt unøyaktige. Forfatteren sier at hun bestreber seg på å definere alle vanskelige ord, og språkformen skal være lett og muntlig. Jeg finner imidlertid språket noe tungt av og til, unntaket er kapitlet skrevet av Wogn-Henriksen. Ellers er jeg delvis uenig med en del av definisjonene og mener for eksempel at det er uriktig at demens betyr «gal, avsendig». Ordet kognitiv er ikke definert, men det fremgår jo etter hvert temmelig klart hva det innebærer. Beskrivelsen av den normale aldringen er etter min mening for negativ, og det skiller ikke klart mellom aldringen på den ene side og vanlige sykdommer som rammer i eldre år.

Den andre delen fremstår som den sterkeste. Jeg tror den kan være til god nytte for helsearbeidere som arbeider i demensfeltet. Hvert av de 28 kapitlene er innledet med en generell omtale, og deretter kommer omtale av holdninger og handlinger innen dette området. De generelle omtalene kan av og til virke litt utdaterte, og noen påstander kan diskuteres, f.eks. «Mange eldre har aldri dusjet før». Det er mange underpunkter under holdninger og handlinger, og det blir mye gjentakelser.

Til tross for disse innvendingene mener jeg at boken forsvarer sin plass og kan være nyttig å ha på sykehjem og i hjemmetjenesten. Leger kan ha nytte av å lese den andre delen.

Sigurd Sparr

Overlege, Geriatrik avdeling
 Universitetssykehuset Nord-Norge
 Tromsø

Ny dansk lærebok i hud- og kjønnssykdommer

Lars Erik Bryld, Michael Heidenheim
Dermatologi og venerologi
 535 s, ill. København: FADL's Forlag, 2015.
 Pris DKK 700
 ISBN 978-87-7749-710-0

Danske lærebøker i hud- og veneriske sykdommer har lenge vært populære blant norske medisinstudenter. Nå har det kommet en ny bok som vil gi tidligere lærebøker konkurranse. Lars Erik Bryld og Michael Heidenheim, begge kliniske lektorer ved Roskilde sykehus, har laget en lærebok velegnet for både medisinstudenter og dermatologer in spe.

Boken på 500 sider er mer omfangsrik enn tidligere bøker, men har over 800 kliniske bilder som gir en god oversikt over hudsykdommens art og ikke minst mangfold. Inndelingen er logisk og systematisk, og en sober bruk av topptekst, uthevninger og farge gjør boken lett å lese og orientere seg i. Gode figurer, tabeller og behandlingsbokser i gjenkjennelig layout bidrar i så måte.

Boken er en lærebok og innledes derfor med anatomi, fysiologi, celletyper og funksjoner, i tillegg til patofysiologi med inflammatoriske mediatorer og immunreaksjoner. Under den dermatologiske diagnostikken presenteres en forbillidlig oversikt over primære og sekundære hudlesjoner med illustrasjoner og kliniske bilder. Boken er delt inn i 23 kapitler med logisk, tematisk oppbygging. *Kryb og kravl* er en flott kapittelevskrift og omfatter ikke overraskende skabb og tropeinfestasjoner. Sykdomskapitlene innleder sykdommene med greske eller latinske navn, men bruker danske navn i teksten. Sykdomspanoramaet synes å være godt dekket. Boken avsluttes med en oversikt over dermatologisk lokal- og systemisk behandling, lys- og laserbehandlinger og et lite kapittel om dermatologisk kirurgi.

I sum synes denne læreboken innen hud- og kjønnssykdommer å være et godt supplement til den eksisterende i skandinavisk språkdrakt, og jeg blir ikke overrasket om denne vil bli foretrukket av medisinstudenter i tiden fremover.

Per Helsing

Overlege, Hudavdelingen
 Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet